



Punkt 148: Fremme af kommunalt fællesprojekt til stormflodsbeskyttelse af Vejle midtby

01.24.00-I02-1-23

Resumé

Vejle Kommunes Risikostyringsplan for oversvømmelse (2021-2027) sætter retning for etablering af en sammenhængende sikringslinje, som skal beskytte Vejle by og havn til en vandstandskvoté på minimum to meter i fjorden, svarende til fase 1 i Stormflodsstrategien.

Det indstilles, at der fremmes et kommunalt fællesprojekt til etablering af en sammenhængende sikringslinje, for at sikre en helhedsorienteret og sammenhængende beskyttelse. Med beslutningen om endeligt at fremme et kommunalt fællesprojekt indstilles det, at finansiering af den kommunale del af projektet medtages i kommende budgetprocesser, og at der søges projekttilskud i statens pulje til kystbeskyttelse 2024.

Sagsfremstilling

Baggrund:

Vejle midtby er identificeret af Kystdirektoratet som et højrisikoområde for oversvømmelser ifølge EU's oversvømmelsesdirektiv. Dette kræver, at Vejle Kommune udarbejder en bindende risikostyringsplan, der skal revideres hvert 6. år. Den seneste revision fandt sted i 2021, hvor der blev fastlagt mål og tiltag for at sikre beskyttelse mod oversvømmelser på kort til mellemlang sigt, samtidig med at der tages højde for langsigtede konsekvenser af klimaforandringer. Stormflodsstrategien, vedtaget af Vejle Byråd den 9. december 2020, danner grundlag for disse tiltag. Et centralt mål i risikostyringsplanen er at implementere stormflodsstrategien, hvor fase 1 inden for planperioden 2021-2027 omfatter flere tiltag, der tilsammen skal etablere en sammenhængende sikringslinje. Denne linje skal beskytte Vejle by og havn mod oversvømmelser op til minimum kote 2 meter over normal vandstand i fjorden.

Kommunalt fællesprojekt

Byrådet besluttede 13. september 2023 at igangsætte et kommunalt fællesprojekt for stormflodsbeskyttelse af Vejle midtby, se bilag 2.

Forvaltningen har nu indhentet den obligatoriske § 2 udtalelse fra Kystdirektoratet, bilag 4, som vurderer relevans for etablering af kystbeskyttelsesforanstaltninger og foretager en faglig vurdering af tiltag på det nuværende projektstadium. Kommunalbestyrelsen skal beslutte om projektet fortsat skal fremmes. På dette projektstadium skal projektet offentliggøres på kommunens hjemmeside og berørte grundejere skal orienteres om projektet, jf. Kystdirektoratets processkema, bilag 5.

For at nå i mål med at etablere en sammenhængende sikringslinje, der beskytter by og havn for oversvømmelse fra fjorden inden for planperioden, anbefaler forvaltningen, at projektet etableres som et kommunalt fællesprojekt jf. § 1a i ”Bekendtgørelse af lov om kystbeskyttelse mv.”. Igangsættelse og fremme af et kommunalt fællesprojekt vil samtidig give mulighed for at søge staten om støtte til projektet.

Som en del af processen ved kommunale fællesprojekter skal der indhentes en såkaldt § 2 udtalelse fra Kystdirektoratet, inden Kommunalbestyrelsen endeligt beslutter om projektet skal fremmes.

Nedenstående er et kort resume af Kystdirektoratets udtalelse omkring projektet:

Den samlede § 2 udtalelse fra Kystdirektoratet findes i bilag 4.

Kystdirektoratet vurderer overordnet, at der er behov for kystbeskyttelse på projektstrækningen.

Kystdirektoratet anbefaler, at Vejle Kommune tydeliggør linjeføringen og konstruktionstyperne i projektet for stormflodsbeskyttelse. Det påpeges, at konstruktionerne skal kunne modstå højvande og bølgepåvirkning, og at overgangene mellem forskellige konstruktionstyper skal være robuste. Derudover bør kommunen udarbejde en klar beredskabsplan for mobile beredskabselementer og overveje deres fundering.

Kystdirektoratet anbefaler også, at kommunen inddrager klimaændringer og havstigninger i designet og sikrer løbende vedligeholdelse af kystbeskyttelsen. Endelig skal projektet overholde relevante miljølovgivninger, herunder Natura 2000 og VVM.

På baggrund af Kystdirektoratets udtalelse ønsker forvaltningen, at fremme projektet og igangsætte yderligere detailprojektering med henblik på, at kunne indsende en forbedret ansøgning om tilskud fra kystpuljen 2024, se bilag 1 for detaljeret tids- og procesplan for projektet.

Nedenstående er uddrag af de kommende vigtige milepæle:

Maj - juni 2024	Beslutning i Byrådet om projektet skal fremmes jf. § 2 i Kystbeskyttelsesloven
Juni - september 2024	Udarbejdelse af konkret projekt for den sammenhængende sikringslinje, i samarbejde og dialog med Vejle Havn og Vejle Spildevand og andre relevante interessenter.
September - oktober 2024	Vedtagelse af kommunal anlægsbevilling til proces og etablering.
September - oktober 2024	Forventet ansøgningsrunde til Kystpuljen 2024
2025	Første realiseringer i projektet

Projektbeskrivelse:

Den sammenhængende sikringslinje, som den er beskrevet i Stormflodsstrategien og det tilhørende løsningskatalog, består af en række delelementer:

Se den samlede projektbeskrivelse, bilag 3.

1. Beredskabs-/kantløsning ved roklubben
2. Sønder Å-stien – forhøjet sti langs med åen
3. Kant/dige løsning på sydkajen langs åen
4. Fjordpromenaden – Membranprojektet (kote 2,5/3 meter) (Er finansieret)

5. Kontraklapper
6. Kantløsning op til kote 2 meter ved havnepladsen
7. Kantløsning langs Nordkajen
8. Kantløsning langs Sydkajen

Projektet Membranen, som er kyststrækningen mellem Bølgen og Skyttehushaven, vil indgå som en del af det kommunale fællesprojekt.

Projektet er i udviklings- og konkretiseringsfasen og forventes klar til realisering i 2027.

Anlægsudgifterne skal ses i forhold til risikoberegningen for stormflodshændelser frem mod år 2100. Den forventede årlige risiko for skader er 52 mio. kr. for Vejle by og forstæder, ifølge de seneste beregninger der er lavet i forbindelse med klimatilpasningsplanen fra februar 2023.

Den samlede anlægsøkonomi for fase 1 er tidligere anslået til ca. 90 mio. kr. eksklusive udgifter til kontraklapper, som er skønnet til at koste ca. 250.000 kr. pr. stk. I forbindelse med igangsættelse af et kommunalt fællesprojekt, vil det skønnede anlægsoverslag blive justeret i forhold til prisudviklingen og de konkrete løsninger.

Vejle Havn vil stå for finansieringen for den del, der vedrører beskyttelsen af Vejle Havn og som udgør godt halvdelen af det skønnede anlægsoverslag. Vejle Spildevand kan alene finansiere sikring af egne anlæg, herunder udløb, kontraklapper og pumpestationer. Den endelige finansieringsmodel skal afklares i forbindelse med selve tilladelsen til etablering af projektet, jf. kystbeskyttelsesloven. Her kan kommunalbestyrelsen fastlægge, hvilke ejere af fast ejendom, der opnår beskyttelse eller anden fordel og derfor kan pålægges bidragspligt. Det vil også være kommunalbestyrelsen, der fastsætter størrelsen af det enkelte bidrag.

Vejle Havn og Vejle Spildevand har været inddraget i arbejdet med stormflodsstrategien og løsningskataloget. De er orienteret om, at Vejle Kommune påtænker at igangsætte og fremme et fælles kommunalt stormflodsbeskyttelsesprojekt for fase 1 i stormflodsstrategien.

Økonomi

Sagen i sig selv indeholder ingen økonomi, men har som formål at fremme et fælles kommunalt stormflodsbeskyttelsesprojekt, som indebærer, at der skal afsættes økonomi til etablering af stormflodsbeskyttelsen. Den eksakte økonomi vil afhænge af de konkrete løsninger og finansieringsmodellen, herunder eventuelt tilsagn om støtte fra staten.

Med udgangspunkt i de tidligere skønnede overslag, vil Vejle Kommunes andel til etablering af sikringslinjen udgøre ca. 30-35 mio. kr. Beløbet skal tages med forbehold, da der er sket en prisudvikling og løsningerne skal konkretiseres yderligere.

Såfremt Byrådet beslutter at fremme et fælles kommunalt stormflodsbeskyttelsesprojekt svarende til fase 1 i stormflodsstrategien, vil der blive arbejdet videre med de konkrete løsninger, finansieringsmodel, herunder ansøgning til statens kystpulje. På baggrund af dette og tilbagemelding fra staten om evt. støtte, vil der blive ansøgt om en anlægsbevilling til proces og anlæg af projektet.

Finansiering af Vejle Kommunes andel er medtaget i budgetnotat vedr. budgetudfordring for perioden 2025-2028, som drøftes på Klima-, natur- og miljøudvalgets møde den 27. maj under punkt 84 med henblik på hvilke drifts- og anlægsudfordringer, der skal forelægges på byrådets budgettemadag den 27. juni.

Klima og resiliensvurdering

Sagen skal være med til at opstarte processen med at få realiseret fase 1 i stormflodsstrategien, så Vejle by og havn bliver robust og resilient over for fremtidens stigende vandstande og stormfloder. I fase 1 etableres en sikringslinje der kan håndtere en vandstand i fjorden på 2 meter over normal vandstand. Ved etablering af sikringslinjen reduceres risikoen for oversvømmelser og værditab væsentligt i årene frem. Vejle by og havn vil blive sikret til det der i år 2065 vil svare til ca. en 100-års hændelse.

Sagens videre forløb

Sagen skal behandles i Økonomiudvalget og Byrådet.

Historik

Teknik- og Miljødirektøren indstiller, den 27. maj 2024, punkt 97:

at udvalget overfor Byrådet anbefaler,

at der fremmes et kommunalt fællesprojekt for stormflodsbeskyttelse af Vejle by og havn jf. fase 1 i stormflodsstrategien,

at finansiering af den kommunale del af projektet medtages i det/de kommende budgetprocesser, og

at der søges statens pulje til kystbeskyttelse om tilskud til et kommunalt fællesprojekt på strækningen omfattet af fase 1 i stormflodsstrategien.

Beslutning fra Klima-, Natur- og Miljøudvalget, den 27. maj 2024, punkt 97:

Anbefalet.

Beslutning fra Økonomiudvalget, den 10. juni 2024, punkt 168:

Anbefales.

Beslutning

Godkendt.

Fraværende: Søren Peschardt. I stedet mødte Marianne Petersen.

Fraværende: Torben Elsig. I stedet mødte Ole Lynggaard Jørgensen.

Fraværende: Martin Jensen.

Fraværende: Lone Myrhøj.

Bilag

Bilag 5 Proces for kommunalt fællesprojekt

Bilag 4_Kystdirektoratets udtalelse til kommunalt fællesprojekt – Fase 1 i stormflodssikring af Vejle

Bilag 3_Projektbeskrivelse inkl. anlægsoverslag og finanseringsforslag

Bilag 1_Tids- og procesplan

Bilag 2_Politisk beslutning om kommunalt fællesprojekt